

[Rahbæk Møller]

med mellem en patentlov og en plantebeskyttelseslov samt mellem i-lande og ulande.

Lad os tage et eksempel: Sukkerfabrikkerne har som bekendt i to tilfælde indsat et nyt gen i en sukkerroe for derved at ændre roens egenskaber. Selve genet har de købt af en multinational virksomhed, og jeg går ud fra, at det er patenteret. Det er også rimeligt, at Sukkerfabrikkerne får patent på selve metoden til at indføre genet i roen og dermed på den nye egenskab, men længere må patentet ikke række. Sukkerfabrikkerne bør ikke kunne få patent på selve roen, dens mange gener og egenskaber, som Sukkerfabrikkerne ikke har haft noget at gøre med.

Landmændenes ret til at så egen høst må ikke beskæres eller medføre licensbetaling. Ligeledes bør den gamle ret for enhver forædler til at forædle videre på enhver plante bevares, men forædleren bør naturligvis betale licens til patenthaveren, hvis det patenterede gen bruges. En sådan bestemmelse om tvangslicens er som bekendt indeholdt i EF-direktivudkastet, og det er væsentligt, at den kommer med i det endelige direktiv. Jeg forstod på ministeren, at det også var hendes synspunkt.

Med andre ord skal udviklingsomkostningerne naturligvis modsvares af patentret, men det er centralt, at patentet fortolkes snævert, at vi ikke begynder at tale om patent på planter. Planter skal fortsat beskyttes efter plantebeskyttelsesloven. At den også skal moderniseres, så den tilpasses den teknologiske udvikling, er en anden sag. Jeg forstår i øvrigt, at dette arbejde er vidt fremskredet både i UPOV-regi og i EF-regi.

Jeg kan se på klokken, at jeg ikke når at komme til ulandsproblematikken. Jeg vil derfor slutte af med en enkelt kommentar til ministerens tale. Når ministeren noterer, at vi i Danmark har patent på liv, nemlig patent på mikroorganismer, skal jeg bekræfte, at det er tilfældet, og jeg ser intet galt heri. Der har hele tiden været klar forskel på den danske holdning og den holdning, der for eksempel findes i Norge, hvor et bredt flertal i Stortinget ikke har ønsket nogen form for patent på liv. Så restriktivt har vi aldrig fortolket i Danmark, som det også fremgår af denne tale, men vi vil godt sætte grænser.

Derfor skal jeg til slut på Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis og Kristeligt Folkepartis vegne fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Folketinget pålægger regeringen under forhandlingerne om EF's forslag til direktiv om retsbeskyttelse af bioteknologiske opfindelser at gøre det til en betingelse for Danmarks tilslutning,

- at forbudet mod patent på mennesker medtages i direktivteksten,
- at der fortsat ikke skal kunne tages produktpatent på dyr,
- at reglerne om beskyttelse af bioteknologiske opfindelser på planteområdet udformes således, at landmænds ret til at så egen høst uden licensbetaling (»farmer's privilege«) ikke begrænses, og at forældre altid kan forædle videre på en genetisk ændret plante mod at betale licens til patenthaveren,
- at et kommende direktiv ikke står i modstrid med FN's bestræbelser for at bevare den biologiske forskelligartethed, og
- at ulandenes interesser tilgodeses.

Folketinget går derefter over til næste sag på dagsordenen.«

(Dagsordensforslag nr. D 3).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår nu i forhandlingen.

Dorte Bennedsen (S):

Ved indledningen til denne debat skal det siges, at Socialdemokratiet ikke er modstander af patentlovgivning eller af harmonisering af regelsættet på dette område. Det har vi givet udtryk for ved adskillige lejligheder og senest i debatten om patenteringsvilkårene for medicinalindustrien, hvor vi finder, at den reelle patenteringstid i visse tilfælde kan blive urimelig kort, fordi sagsbehandlingen strækker sig over en længere årrække.

Når jeg derfor i dag på Socialdemokratiets vegne kommer med en række kritiske kommentarer og synspunkter, er det altså ikke udtryk for en negativ holdning til patenteringsprincippet, men derimod udtryk for, at vi ikke accepterer patentering på et hvilket som helst niveau eller på et hvilket som helst område.

Det ville være synd at påstå, at de problemer, der behandles i forbindelse med patentlovgivning, er folkeligt lettilgængelige. Det er min erfaring, at patentlovgivning hører hjemme i den